
32

NH90-helikopter (AO d.d. 2/7)

Aan de orde is het **VAO NH90-helikopter (AO d.d. 2/7)**.

De voorzitter:

Ik heet de minister van Defensie van harte welkom.

De heer **Knops** (CDA):

Voorzitter. Het dossier NH90 is een aaneenschakeling van grote problemen. NH90 refereert aan 1990. We zijn nu ruim twintig jaar verder en het toestel kan nog niet vliegen zoals het oorspronkelijk bedoeld is. Dat gaat gepaard met grote kosten voor de Nederlandse overheid. Ik dien daarom de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de NH90 kampt met een groot aantal van ongeveer 100 tekortkomingen, variërend van ontwerpfouten tot assemblagefouten en verkeerde materiaalkeuzes;

constaterende dat Defensie hierdoor geconfronteerd wordt met aanzienlijke extra kosten, zoals extra onderhoudslasten, meer benodigde reservedelen, alsmede inzet van extra Cougars, die bestemd waren voor verkoop;

constaterende dat de regering de extra kosten van onderhoud en aanpassingen van de NH90 claimt bij de industrie, maar hierover nog geen overeenstemming heeft bereikt;

verzoekt de regering, alle kosten van onderhoud en aanpassingen van de NH90 volledig te verhalen op de fabrikant,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Knops, Günal-Gezer en Sjoerdsma. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 63 (25928).

De heer **Sjoerdsma** (D66):

Voorzitter. Omwille van de tijd begin ik maar meteen met het indienen van de motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat het op dit moment onzeker is of de laatste zeven Nederlandse NH90-helikopters nog worden afgenomen;

constaterende dat het niet duidelijk is wat de consequenties zijn indien de laatste zeven Nederlandse NH90-helikopters niet worden afgenomen, en wat specifiek de financiële consequenties, de gevolgen voor eventuele deelname aan militaire missies en de gevolgen voor opleiding van het personeel zijn;

verzoekt de regering, inzichtelijk te maken wat de financiële, operationele en personele consequenties zijn indien de laatste zeven Nederlandse NH90-helikopters niet worden afgenomen en de Kamer daarover te informeren ruim voor de behandeling van de begroting 2015 van Defensie,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Sjoerdsma en Knops. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 64 (25928).

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Minister **Hennis-Plasschaert:**

Voorzitter. De eerste motie op stuk nr. 63 van de heer Knops verzoekt de regering "alle kosten van onderhoud en aanpassingen van de NH-90 volledig te verhalen op de fabrikant". Ik heb de Kamer eerder deze week in het AO gezegd dat dit inderdaad de inzet is. Het wordt nu uitgewerkt. Ik ben voornemens om daar sluitende afspraken over te maken. Uiteindelijk geldt natuurlijk wel dat contracten leidend zijn en dat het juridisch ook allemaal mogelijk moet zijn. Als dat ook de geest van de motie is, laat ik het oordeel erover aan de Kamer, maar dan wel met die kanttekening erbij en de bevestiging hiervan van de heer Knops.

De voorzitter:

Meneer Knops, u wordt aangesproken door de minister met een vraag over de interpretatie die de minister geeft van uw motie.

De heer **Knops** (CDA):

Soms zijn dicta wat onduidelijk, maar in dit geval is het dictum volstrekt helder: volledig de kosten verhalen op de fabrikant. Dat staat er en volgens mij is dat volstrekt helder.

De voorzitter:

Dit leidt de minister niet tot een ander oordeel over de motie?

Minister **Hennis-Plasschaert:**

Ik heb eerder gezegd dat dat de inzet is. Het is en het blijft de inzet. Het moet juridisch wel volledig sound en proof zijn. Daar maken we nu sluitende afspraken over. Met die kanttekening zeg ik: ik laat het oordeel aan de Kamer.

De voorzitter:

Goed. Uw oordeel over de tweede motie graag.

Minister Hennis-Plasschaert:

De tweede motie op stuk nr. 64 van de heer Sjoerdsma verzoekt de regering om "inzichtelijk te maken wat de financiële, operationele en personele consequenties zijn". Ook het oordeel over deze motie laat ik aan de Kamer. Natuurlijk ben ik daartoe graag bereid. Wij hebben hier eerder deze week over gesproken. Als het betekent dat ik de Kamer verder inzicht moet verlenen in de verplichtingen die reeds zijn aangegaan, dan ben ik daartoe van harte bereid. Ik laat het oordeel dus aan de Kamer.

De beraadslaging wordt gesloten.

De voorzitter:

Ik dank de minister voor haar antwoorden.

Ik stel voor om vanavond of vannacht over deze moties te stemmen.